

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Марина ПОЛХОВСЬКА
Наталія БОРИСЕНКО
Юлія ЛИСЕЦЬКА
Анна ОЧКОВСЬКА

Методичні рекомендації

до семінарських занять

з «Історії англійської мови»

(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, заочної форми
здобуття освіти)

Житомир 2022

УДК 811.111'01
ББК 81.432.1-0
П49

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Житомирського державного університету імені Івана Франка
від 24 червня 2022 р (Протокол №10)

Рецензенти:

Соловйова Лариса – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Поліського національного університету;

Антонов Олексій – кандидат філологічних наук, доцент кафедри природничих та соціально-гуманітарних дисциплін, завідувач науково-методичної лабораторії Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради;

Криворучко Тетяна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови та прикладної лінгвістики Житомирського державного університету імені Івана Франка

Методичні рекомендації до семінарських занять з «Історії англійської мови» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, заочної форми здобуття освіти) / М. Полховська, Н. Борисенко, Ю. Лисецька, А. Очковська. – Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2022. – 30 с.

Методичні рекомендації укладені для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти спеціальності 035 Філологія, освітньо-професійної програми «Англійська мова та література (переклад включно)». Розробка містить алгоритм підготовки до семінарських занять.

УДК 811.111'01
ББК 81.432.1-0

© Полховська М.В., 2022
© Борисенко Н.Д., 2022
© Лисецька Ю.В., 2022
© Очковська А.П., 2022

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2022

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Опис освітньої компоненти.....	7
Тематичний план семінарських занять.....	7
Seminar 1. Pre-English Times. The Old Germanic Languages. Phonetics. Morphology, Vocabulary.....	8
Seminar 2. General Characteristics of Old English Period. Old English Phonetics. Old English Grammar. Old English Vocabulary.....	10
Seminar 3. General Characteristics of Middle English Period. Historical Background and Middle English Phonetics. Middle English Grammar and Vocabulary.....	13
Seminar 4. Early Modern English (XV-XVIIth centuries). Phonology and Grammar. Early Modern English Vocabulary.....	17
Recommended literature.....	22
History of English Exam Questions.....	24
Tests for self-check.....	26

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення освітньої компоненти “Історія англійської мови” для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає освітньо-професійній програмі «Англійська мова та література (переклад включно).

Предмет – особливості розвитку фонетичної, лексичної, граматичної будови англійської мови у її взаємозв’язку з історичними, соціальними, політичними подіями в країні.

Міждисциплінарні зв’язки:

"Історія англійської мови" є складовою частиною теоретичного курсу англійської мови. Вона безпосередньо пов’язана зі вступом до мовознавства, загальною та порівняльною лексикологією, загальною і порівняльною стилістикою, теоретичною та порівняльною граматику, теорією міжкультурної комунікації.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. Особливості розвитку англійської мови

1. Мета, завдання та результати навчання

1.1. Мета вивчення освітньої компоненти: ознайомити здобувачів з основними фактами та закономірностями еволюції англійської мови, з місцем англійської мови серед інших мов германського ареалу, з фонетичними, лексичними й граматичними особливостями розвитку англійської мови в її зв’язку з історією народу, соціальними та політичними змінами, розвитком культури.

1.2. Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- продемонструвати місце англійської мови в мовному континуумі, її зв’язки та контакти з іншими мовами;
- розкрити закономірності розвитку англійської мови, її словникового складу, граматичної будови та фонетичної системи в нерозривному зв’язку з історією народу;
- підвищення загальноосвітнього рівня здобувачів та їхньої філологічної підготовки через здійснення базового філологічного аналізу текстів різних періодів розвитку англійської мови.

1.3 Компетентності та програмні результати навчання:

Змістовно освітня компонента спрямована на формування здобувачами вищої освіти здатності розв’язувати складні спеціалізовані задачі у галузі філологія професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 14. Усвідомлення поваги до різноманіття культур.

ЗК 15. Здатність розвивати в собі креативність, гнучкість та системність мислення, оперативність у вирішенні особистісних, соціальних та професійних проблем.

ЗК 16. Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.

СК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

СК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

СК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

СК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

СК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

СК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

СК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

СК 12. Здатність до організації ділової комунікації

СК 13. Розуміння сутності й соціального значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.

СК 14. Вільне володіння навичками усного та письмового перекладу текстів різних стилів і жанрів з англійської мови на українську, їх редагування на професійному рівні.

Програмні результати навчання

ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПР 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПР 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПР 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПР 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПР 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПР 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПР 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПР 20. Демонструвати знання з обраної філологічної спеціалізації – мовознавства, літературознавства, перекладознавства

ПР 23. Окреслювати основні проблеми дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, пояснювати їх взаємозв'язок у цілісній системі знань

Освітня компонента «Історія англійської мови» викладається на 3 курсі, в 6 семестрі.

На вивчення освітньої компоненти відводиться 120 годин 4 кредити ECTS.

Форма проведення занять: лекції, семінарські заняття

Опис освітньої компоненти

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП рівень вищої освіти	Характеристика освітньої компоненти	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –4	Галузь знань – 03 Гуманітарні науки	Обов'язкова	
	Спеціальність – 035 Філологія		
Модуль –1	ОПП Англійська мова та література (переклад включно),	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 120		3	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи здобувача – 5 год.	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	14 год.	4 год.
		Практичні / Семінарські	
		26 год.	8 год.
		Лабораторні	
		-год.	-год.
		Самостійна робота	
		80 год.	108 год.
		Індивідуальна робота	
		-год.	-год.
		Вид контролю: екзамен	

Тематичний план семінарських занять

Тематика	Кількість годин
Pre-English Times. The Old Germanic languages. Phonetics, Morphology, Vocabulary	2
General Characteristics of Old English Period. Old English Phonetics. Old English Grammar. Old English Vocabulary	2
General Characteristics of Middle English Period. Historical Background and Middle English Phonetics. Middle English Grammar and Vocabulary	2
Early Modern English (XV-XVII th centuries). Phonology and Grammar. Early Modern English Vocabulary	2
	8

Seminar 1

Pre-English Times. The Old Germanic Languages. Phonetics, Morphology, Vocabulary

Discussion points

1. Language Change: Types and Reasons. Synchronic and Diachronic Approaches to the Study of the Language.
2. General Characteristics of East Germanic Languages, North Germanic Languages, West Germanic Languages, Old Germanic Languages and Old Germanic Tribes.
3. Grimm's Law and exceptions to Grimm's Law.
4. Vowel Correspondences in Indo-European and Common Germanic
5. Germanic Ablaut
6. Indo-European and Common Germanic Vocabulary

Additional Videos to watch:

<https://www.youtube.com/watch?v=Vjt3g37SuQg>

<https://www.youtube.com/watch?v=6avQhz7Hh6A>

[https://www.dailyhistory.org/What Are the Origins of the Germanic Tribes](https://www.dailyhistory.org/What-Are-the-Origins-of-the-Germanic-Tribes)

https://www.ted.com/talks/dan_adams_a_brief_history_of_goths

https://www.ted.com/talks/claire_bowern_where_did_english_come_from

<https://www.youtube.com/watch?v=rIltEcdy2gU> (The First Consonant Shift)

Presentations to prepare

1. The Comparative-Historical Method
2. The Spread of Indo-European Languages (Main Theories).
3. The Period of Great Migrations.
4. East Germanic Written Records (Ulfila's Bible).
5. North Germanic Written Records (Elder and Younger Eddas, Skaldic Poetry).
6. West Germanic Written Records (Song of Hildebrand, Beowulf, Ecclesiastical History of the English People by Vulnerable Bede).
7. Old English Written Records.
8. Theories, Explaining First Consonant Shift
9. Peculiar Features of Old Germanic Grammar (Noun, Weak and Strong Verb System, Adjective).

Check yourself

1. What approach to language deals with the changes in the language and the development of different sections of the language a) synchronic b) diachronic c) polichronic 2. The most changeable part of the language a) syntax b) vocabulary c) morphology d) phonetics	3. The loss of strong irregular forms of the verb help – holp – holpen is due to a) economy principle b) analogy principle c) law of rhotacism d) externally motivated change 4. What group of languages was never a part of Germanic group a) West Germanic b) North Germanic c) South Germanic d) East Germanic

5. Modern Germanic languages are presented by
- West Germanic languages
  - North Germanic languages
  - West and North Germanic languages
  - East Germanic languages
  - all mentioned above
6. Define the languages which are included into West Germanic Group
- English
  - German
  - Dutch
  - Afrikaans
  - Danish
  - Icelandic
  - Frisian
  - Faroese
  - Swedish
  - Norwegian
7. Who was the first to use the name "Germanic"?
- Ulfila
  - Julius Caesar
  - Pliny
8. The first classification of Germanic tribes was made by
- F. Engels
  - Pliny the Elder
  - Tacitus
9. The earliest written record was found in
- Gothic
  - Old Icelandic
  - Old English
  - Old High German
10. Which language is most closely related to English
- German
  - Dutch
  - Norwegian
  - Frisian
11. In his book "die Deutsche Grammatik" J. Grimm described
- one consonant shift
  - two consonant shifts
  - three consonant shifts
12. The changes of Germanic plosives under Grimm's law fall into
- two acts
  - three acts
  - four acts
  - five acts
13. The consonants correspondences in *ð.i.ŋð. pitár, укр. батько, зом. fadar* can be explained by
- Grimm's law
  - Verner's law
  - Rask's Law
  - Law of Rhotacism
14. Verner's law accounts for the appearance of
- voiced fricatives
  - sonorants
  - voiceless fricatives
15. Ablaut can be
- quantitative
  - qualitative
  - quantitative and qualitative
16. Ablaut was applicable in building the principal forms of
- strong verbs
  - weak verbs
  - all mentioned above
17. What was a specifically Germanic innovation
- strong verbs
  - weak verbs
  - degrees of comparison of adjectives
18. IE ablaut [e-o] changed into Germanic
- [e – o]
  - [e – a]
  - [e/i – a]
19. Henry Sweet was the author of the
- morphological periodization of English
  - syntactic periodization of English
  - phonetic periodization of English
  - lexical periodization of English
20. Account on the phonetic process in Latin *piscis*, Gothic *fisks*, NE *fish*
- Verner's Law
  - First Consonant Shift
  - The Law of Rhotacism
  - Rask's law
21. Which of the following vowel in CG were not of IE origin
- [u], [i]

- b) [o], [ā]
 c) [ī], [ē]
22. Account on the phonetic process in IE. mais, Goth. maiza, Scan. meire
 a) Verner's Law
 b) First Consonant Shift
 c) The Law of Rhotacism
 d) Rask's law
23. The IE ablaut is represented as a gradation of
 a) i-a-u
 b) e-o-ø
 c) o-a-a
- d) a-o-o
24. Proto-Germanic had
 a) fixed dynamic stress on the first root syllable
 b) fixed dynamic stress on the first syllable
 c) free stress
25. Traditionally Old English extends from
 a) the time of the earliest written records in the 7-8th centuries until the end of 11th
 b) from the 11th to 12th century
 c) from the 2nd to 9th century

Seminar 2.

General Characteristics of Old English Period. Old English Phonetics. Old English Grammar. Old English Vocabulary

Discussion points

1. Historical Background of the Old English Period. General Characteristics of the Old English Dialects.
2. The Main Qualitative and Changes of Old English Phonemes. Breaking. Mutation. Diphthongization.
3. The Main Changes of Old English Consonants.
4. Old English Nominal Parts of Speech. The Noun. The Pronoun. The Adjective.
5. Old English Verb System. The Main Grammatical Categories. The Morphological Classification of Old English Verb.
6. Etymological Characteristics of Old English Vocabulary. Celtic Borrowings
7. Etymological Characteristics of Old English Vocabulary. Latin and Scandinavian Borrowings.
8. Stylistic Characteristics of Old English Vocabulary. Kennings.

Additional Videos to watch:

- <https://www.youtube.com/watch?v=hNELyNHgp2o> (The Anglo-Saxon Invasion of Britain)
<https://www.youtube.com/watch?v=10pUyggKYxk> (Ancient Celts: Anglo-Saxon Invasion of Britain)
<https://www.youtube.com/watch?v=niCzhsMy3mU> (The origins of English: A short introduction to Old English)
https://www.ted.com/talks/jesse_byock_the_secret_messages_of_viking_runestones (The Secret Messages of Viking Runestones)
<https://www.youtube.com/watch?v=13Zxls4jH7c> (Old English Grammar Byte 1: Cases and gender)
<https://www.youtube.com/watch?v=iI1NejzfO58g> (Old English Grammar Byte 2: Weak and Strong Nouns)
<https://www.youtube.com/watch?v=J3pp-6q-XI> (Old English Grammar Byte 3: Weak and Strong Adjectives)
<https://www.youtube.com/watch?v=foPDjeIM1zE> (Old English Place Names and the Early History of England)
<https://www.youtube.com/watch?v=mEw4eOVPUyE> (Old English Grammar Byte 4: Weak and Strong Verbs)
https://www.youtube.com/watch?v=piHHe5_jGt8 (What's a good example of a kenning in Beowulf?)

Presentations to prepare:

1. Old English Poetry. Beowulf.
2. Old English Prose. The Anglo-Saxon Chronicle.
3. Latin borrowings in English
4. Common Indo-European Words in the English Word Stock.
5. Common Germanic Words in the English Word Stock.

Check yourself

1. Define the nature of the process *fot – foti* (foot–feet)
  - a) palatal mutation
  - b) palatal diphthongization
  - c) breaking
  - d) back mutation
2. Define the nature of the process in *scæł – sceal*
  - a) palatal mutation
  - b) palatal diphthongization
  - c) breaking
  - d) back mutation
3. The first language spoken on the British Isles was
  - a) Proto-Germanic
  - b) Indo-European
  - c) Latin
  - d) Celtic
4. Define the major Old English
  - a) Kentish, West Saxon, Mercian, Northumbrian
  - b) Northumbrian, Scandinavian, Celtic, Kentish
  - c) Mercian, East Anglian, Celtic, West Saxon
  - d) Northumbrian, Celtic, Kentish, East Anglian
5. What originally dialect was Beowulf written in
  - a) Mercian
  - b) West Saxon
  - c) Northumbrian
  - d) Kentish
6. Define the nature of the change in OE word *cæru – cearu*
  - a) back mutation
  - b) i-umlaut
  - c) breaking
  - d) contraction
7. Define the nature of the process in GT *fulljan* – OE *fyllan* – NE *fill*
  - a) breaking
  - b) i-umlaut
  - c) back mutation
  - d) palatal diphthongization
8. Define the nature of the process in OE *ecg* – ModE *edge*
  - a) gemination
  - b) palatalization
  - c) rhotacism
  - d) voicing of consonants
9. The system of OE nouns declension was based on
  - a) stem-suffix
  - b) gender of nouns
  - c) phonetic structure of the word and phonetic changes in the final syllables
  - d) all mentioned above
10. Which stems were NOT included into the strong declension of OE nouns
  - a) a-stems
  - b) i-stems
  - c) u-stems
  - d) n-stems
11. Which category of personal pronoun represents the peculiarity of OE period
  - a) case
  - b) gender
  - c) number
12. Weak declension of adjectives had similar endings as
  - a) o-stem declension of nouns
  - b) n-stem declension of noun

- c) a-stem declension of noun
13. To define whether an adjective is used in its strong or weak form one should consider:
- its syntactic function
  - its phonetic content
  - its lexical meaning
  - its stem-building suffix
14. The degrees of comparison of OE adjective *micel* (much) is formed by
- suffixation
  - suffixation plus vowel interchange
  - suppletion
15. What mood was used in embedded clauses and to represent reported speech
- indicative
  - subjunctive
  - imperative
16. What forms were used in Old English to indicate Future tense
- future simple
  - present simple
  - present continuous
  - verb phrases with modal verbs
17. Define the ending of the main forms of strong verbs
- en – zero – an – on
  - an – zero – on – en
  - an – ath – zero – an
  - an – ode – odon – d/t
18. Three etymological layers of OE words are represented by
- IE words, common Germanic words, Specifically English words
  - Common Germanic, English and Latin words
  - Celtic, Saxon and English words
19. Identify the origin of the following words angel, devil, bishop, candle
- Celtic
  - Common Germanic,
  - Indo-European
  - Latin
20. Define stylistic stratification of the Old English Vocabulary
- neutral and poetic words
  - neutral and learned words
  - neutral, poetic and learned words
21. Kennings are defined as
- military words
  - scientific words
  - neutral words
  - compounds with metaphorical meaning
22. What is the common way of showing grammatical relations in Old English sentence
- with the help of intonation
  - with the help of inflections
  - with the help of word order
23. Old English adjective could form the degrees of comparison by
- adding the suffixes *ra* and *est* (*ost*)
  - by adding the suffix and vowel interchange of the root vowel
  - by suppletion
  - by all mentioned above
24. The category of voice in Old English was shown not morphologically but syntactically with the help of
- syntactic constructions with beon, weorthan + Past Participle,
  - syntactic constructions with weorthan + Past Participle
  - syntactic constructions with beon + Past Participle
  - syntactic constructions with beon, weorthan + Present Participle
25. Define the Old English preterite-present verb
- cunnan
  - hycgan (think)
  - secgan (say)
  - cepan (keep)

A Text for Phonetic, Lexical and Morphological Analysis

FROM OHTHERE'S ACCOUNT OF HIS FIRST VOYAGE

Ʒā bēag Ʒæt land Ʒær ēastryhte, oƷƷe sēo sē in on Ʒæt land, hē nysse hwæðer, būtan hē wisse Ʒæt hē Ʒær bād westanwindes and hwōn norƷan, ond gesiglede Ʒā east be lande swā swā hē meahthe on fēower dagum gesiglan. Ʒā sceolde hē ðær bīdan ryhtnorƷanwindes, forðæm Ʒæt land bēag Ʒær sūƷryhte, oƷƷe sēo sē in on ðæt land, hē nysse hwæƷer. Ʒā siglede hē Ʒonan sūðryhte be lande swā swā hē meahthe on fif dagum gesiglan. Ðā læg Ʒær ān micel ēa up in on Ʒæt land. Ʒā cirton hīe up in on ðā ēa, forðæm hīe ne dorston forƷ bī Ʒære ēa siglan for unfriƷe; forðæm ðæt land wæs eall gebūn on oƷre healfē Ʒære ēas. Ne mētte hē ær nān gebūn land, siƷƷan hē fram his āgnum hām fōr; ac him wæs ealne weg wēste land on Ʒæt stēorbord, būtan fiscerum ond fugelerum ond huntum, ond Ʒæt wæron eall Finnas; ond him wæs ā wīdsæ on Ʒæt bæcbord. Ʒā Beormas hæfdon swīƷe wel gebūd hira land: ac hīe ne dorston Ʒær on cuman. Ac Ʒāra Terfinna land wæs eal wēste, būton ðær huntan gewīcodon, oƷƷe fisceras, oƷƷe fugeleras.

Fela spella him sædon ðā Beormas ægðer ge of hira āgnum lande ge of ðæm landum ðe ymb hīe ūtan wæron; ac hē nyste hwæt ðæs sōðes wæs, forðæm hē hit self ne geseah. Ðā Finnas, him ðūhte, ond ðā Beormas spræcon nēah ān gedēode. Swīðost hē fōr ðider, to ēacan ðæs landes scēawunge, forðæm horshwælum, forðæm hīe habbað swīðe æðele bān on hira tōðum- ðā tēð hīe brōhton sume ðæm cyninge- ond hiora hīd bið swīðe gōd tō sciprāpum. Sē hwæl bið micle læssa ðonne ððre hwalas: ne bið hē lengra ðonne seofan elna lange; ac on his āgnum lande is sē betsta hwælhuntað: ðā bēoð eahta ond fēowertiges elna lange, and ðā mæstan fiftiges elna lange; ðāra hē sæde ðæt hē syxa sum ofslōge syxtig on twām dagum.

Seminar 3.

General Characteristics of Middle English Period. Historical Background and Middle English Phonetics. Middle English Grammar and Vocabulary

Discussion points

1. Economic and Social Conditions in the XIth – XIIth Centuries.
2. The Existence of Middle English Dialects. The Rise of the London Dialect.
3. Quantitative Vowel Changes in Middle English.
4. Qualitative Vowel Changes in Middle English.
5. The Main Changes in the Middle English Consonant System.
6. Changes in Middle English Grammar. The Noun. The Verb.
7. Middle English Vocabulary. French and Latin Borrowing. Etymological Doublets. Borrowings from Other Languages.

Additional Videos to watch:

<https://www.youtube.com/watch?v=ZsfcOpQjfE0> (From Old English to Middle English: The effects of language contact)

https://www.ted.com/talks/mark_robinson_how_the_normans_changed_the_history_of_europe
(How the Normans changed the history of Europe)

<https://www.youtube.com/watch?v=6ppAAxbN32M> (Middle English. The English language 1066 - c.1450)

https://www.ted.com/talks/iseult_gillespie_everything_you_need_to_know_to_read_the_canterbury_tales (Everything You Need to Know about the Canterbury Tales)

<https://www.youtube.com/watch?v=W28DkNRkUPA> (Middle English readings: Ormulum, Ayenbite of Inwyt and The Canterbury Tales)

<https://www.youtube.com/watch?v=rbiqzWex1uw> (How to Speak Middle English: Part 1)

https://www.youtube.com/watch?v=AUs4Ufo_GpM (How To Speak Middle English: Part 2- Consonants)

<https://www.youtube.com/watch?v=jISbvgvRtTM> (Old, Middle, Modern: Chaucer as the turning-point in the story of English pronunciation)

https://www.ted.com/talks/john_mcwhorter_a_brief_history_of_plural_word_s (A Brief History of Plural Forms)

<https://www.youtube.com/watch?v=vPGj2416gk> (Doublets)

<https://www.youtube.com/watch?v=4IU51-XU6cc> (Middle English Grammar)

<https://www.youtube.com/watch?v=1XQSYtqiJtM> (Semantic Changes in Middle English)

Presentations to prepare:

1. The Story of the Norman Invasion and Its Consequences.
2. Middle English Written Records in Different Dialects.
3. The Rival of English in the Course of the 13th-14th Centuries.
4. The Translation of the Bible by John Wycliff.
5. Word-formation in Middle English
6. Loans in Middle English

Check yourself

1) The digraphs <i>ou</i>, <i>ie</i>, <i>ch</i> were pronounced like [u], [e], [tʃ] due to the influence of a) French b) Latin c) Scandinavian d) Celtic	4) Digraph <i>gh</i> was introduced to English a) to differentiate between fricatives [x, x'] and aspirate [h] b) to indicate that preceding vowel was short c) to indicate that the preceding vowel was long
2) Account for the pronunciation of letter <i>o</i> in ME <i>sonne</i> [sunne] and <i>love</i> [luve] a) letter <i>o</i> was changed into <i>u</i> b) letter <i>o</i> could be pronounced both [o] or [u] in any position c) letter <i>o</i> could be pronounced both [o] or [u] before consonants <i>n</i>, <i>m</i>, <i>v</i>	5) ME vowels became long in a) open syllables b) before consonant clusters with a sonorant and a sibilant c) open syllable and consonant clusters with a sonorant and a plosive
3) Letters <i>g</i> and <i>c</i> were pronounced as [dʒ] and [s] before a) back vowel b) front vowel c) diphthong d) digraph [ie]	6) Account for the vowel change in OE <i>earm</i> > ME <i>arm</i> a) breaking b) loss of OE diphthongs c) qualitative change in the system of ME vowels

7) Which of the dialects became the basis for the National Language?

- a) Southwestern
- b) Northern
- c) East Midland
- d) West Midland
- e) Kentish

8) Account for the discrepancy in the OE *dohter* – NE daughter

- a) vowel change
- b) French spelling influence
- c) ablaut
- d) i-umlaut

9) Enumerate the ME diphthongs of OE origin

- a) [ei], [ai] [au]
- b) [ei], [ai] [au], [ou]
- c) [ei], [ai], [oi], [au], [ou]

10) French gradually gave place to English

- a) in the course of the 12-13th centuries
- b) in the course of the 13-14th centuries
- c) in the course of the 14-15th centuries

11) Account for the appearance of the digraphs *th*, *gh*

- a) designation for English phonemes which existed in French but they had no peculiar way of spelling
- b) designation for English phonemes which were not present in the French phonetic system
- c) designation for the English phonemes which were similar to French phonemes but they had a different way of spelling

12) Give the definition for etymological doublets

17) Define the origin of the doublets *scabby* – *shabby*

- a) French
- b) Scandinavian
- c) Latin

18) Perfect forms developed from

- a) words that are close in meaning
- b) words opposite in meaning
- c) words that historically come back to one word
- d) words that build their forms by suppletion

13) Define the origin of the following words *accuse*, *adultery*, *crime*, *army*, *battle*

- a) Latin
- b) Celtic
- c) French
- d) Old English

14) The supremacy of the London Dialect was due to the following facts

- a) London became a place of great commercial, political, social importance.
- b) The presence of Oxford and Cambridge in this territory
- c) The administrative offices of the London Chancery, situated in Westminster
- d) all mentioned above

15) The formation of new diphthongs in Middle English was due to

- a) palatalization
- b) vocalization of the OE velar and palatal fricatives and a semivowel [j], [w], [g]
- c) breaking
- d) assimilation

16) The correlation of long/short consonants was ruined in

- a) Old English
- b) Middle English
- c) Early New English
- d) Present day English

a) syntactic structures with *beon/weorthan* + Participle I

b) syntactic structures with *beon/weorthan* + Participle II

c) syntactic structures with *habban/beon* + Participle II

19) Continuous forms developed from

a) syntactic structures with *beon/weorthan* + Participle I

- b) syntactic structures with *beon/weorthan* + Participle II
 c) syntactic structures with *habban/beon* + Participle II
 d) syntactic structures with *beon* + Participle I
- 20) Passive forms developed from
 a) syntactic structures with *beon/weorthan* + Participle I
 b) syntactic structures with *beon/weorthan* + Participle II
 c) syntactic structures with *habban/beon* + Participle II
- 21) The dominant semantic fields of French borrowings in Middle English are:
 a) religion, art, architecture
 b) natural phenomena, everyday life
 c) government, administration, military activity
 d) medicine, religion, jurisdiction, art
- 22) What are the main sources for loans in Middle English
 a) Celtic, Greek, Latin
 b) French, Latin, Scandinavian
 c) French, Scandinavian, Celtic
 d) French, Celtic, Latin, Greek
- 23) The third person plural pronoun system was gradually replaced by *they*, *them*, *their* starting from the Northern dialect, which were
 a) Scandinavian forms
 b) Latin forms
 c) French forms
 d) Italian forms
- 24) The crucial transformation of the English Language into analytical language started from
 a) the Northern dialect
 b) the Southern dialect
 c) the West Midlands dialect
 d) the East Midlands dialect
- 25) The pair of words *reply* – *answer* is an example of
 a) French – English etymological doublets
 b) Italian – English etymological doublets
 c) Scandinavian – English etymological doublets
 d) Latin – English etymological doublets

A Text for Phonetic, Lexical and Morphological Analysis

FROM THE GENERAL PROLOGUE TO THE CANTERBURY TALES

*Bifil that in that seson on a day,
 In Southwerk at the Tabard as I lay
 Redy to wenden on my pilgrymage
 To Caunterbury with ful devout corage,
 At nyght was come into that hostelrye
 Wel nyne and twenty in a compaigny
 Of sondry folk, by aventure yfalle
 In felaweshipe, and pilgrimes were they alle,
 That toward Caunterbury wolden ryde
 The chambres and the stables weren wyde,
 And wel we weren esed atte beste.
 And shortly, whan the sonne was to reste,
 So hadde I spoken with hem everichon
 That I was of hir felaweshipe anon,
 And made forward erly for to ryse,
 To take oure wey ther as I yow devyse.
 But nathelees, whil I have tyme and space,
 Er that I ferther in this tale pace,*

*Me thinketh it acordaunt to resoun
To telle yow al the condicioun
Of ech of hem, so as it semed me
And whiche they weren, and of what degree,
And eek in what array that they were inne;
And at a knyght than wol I first bigynne.*

Seminar 4.

Early Modern English (XV-XVIIth centuries). Phonology and Grammar. Early Modern English Vocabulary

Discussion points

1. Early Modern English Phonology. The Great Vowel Shift.
2. Evolution of Consonants in Early New English.
3. The Development of Orthography in Early Modern English.
4. Peculiarities of Early Modern English Grammar (The Emergence of New Grammatical Forms).
5. The Flourishing of Early Modern English (The Linguistic Legacy of William Shakespeare and King James Bible).
6. Early Modern English Vocabulary (Borrowings from French and Latin)
7. Early Modern English Vocabulary (Borrowings from Other Languages (Greek, Italian, Spanish, Dutch).
8. Word Formation in Early Modern English.

Additional Videos to watch

<https://projects.iq.harvard.edu/cb45/pages/great-vowel-shift-0> (Great Vowel Shift)

<https://www.youtube.com/watch?v=SPelywMcEdY> (Great Vowel Shift)

<https://www.youtube.com/watch?v=AQ8Y5PbcyMY> (Great Vowel Shift)

<https://www.youtube.com/watch?v=Gq3Xn44SwEo> (Great Vowel Shift)

<https://www.youtube.com/watch?v=gLMpTdAsGH0>

<https://www.youtube.com/watch?v=EqLiRu34kWo&list=RDLVQfwu4ko7fHs&index=5>

(Why Is English Spelling So Damn Weird?!)

<https://www.youtube.com/watch?v=fxFOZm2fap8> (History of English 8: Early Modern English)

<https://www.youtube.com/watch?v=gPlpphT7n9s> (Shakespeare: Original pronunciation)

<https://www.youtube.com/watch?v=I5mKsvgFIVM&t=33s> (The history of English 03: The Early Modern English period)

<https://www.youtube.com/watch?v=XiDXFQWytYA> (Early Modern English Syntax and Grammar)

<https://www.youtube.com/watch?v=cNxZzFgMvnQ> (Early Modern English Grammar: Highlights)

<https://www.youtube.com/watch?v=IcKXdmO45TA> (Developments in Early Modern English)

<https://www.youtube.com/watch?v=3Dn1w5ZiaI8> (Sound Changes in Early Modern English)

<https://www.youtube.com/watch?v=MbRKT6HGzDU> (Consonants in Early Modern English)

<https://www.youtube.com/watch?v=89KgusTbH9c> (History of English Lecture 5.3: EME Outer History 2)

<https://www.youtube.com/watch?v=JI6Uxg0n8fg> (Shakespeare's Influence on the English Language)

<https://www.youtube.com/watch?v=lgSDd6Bkatg&t=278s> (Professor David Crystal: The Influence of the King James Bible on the English Language)

<https://www.youtube.com/watch?v=kN7-EvgKAsk> (The History of English - The King James Bible (4/10))

<https://www.youtube.com/watch?v=nXtDdfbbyGQ> (Middle English Wrap-Up)

<https://www.youtube.com/watch?v=allnQ7nzKrI> (The influence of Shakespeare on everyday English)

Presentations to prepare:

1. The Historical Background of the Early Modern English Period (Renaissance, Establishment of Anglican Church)
2. Act of Union between England, Wales and Scotland.
3. The Influence of the Introduction of Printing on the Formation of the National Language
4. Appearance of First Dictionaries and Grammars (Samual Johnson's Dictionary)
5. The Overview of the Main Early Modern English Authors (Fransis Bacon, Queen Elizabeth I, John Webster, John Bunyan)
6. The Overview of the Main Early Modern English Authors (Thomas Kyd, John Milton, Aphra Behn, Samual Pepys)

Check Yourself

- 1) Account on the simplification of consonant cluster *mb* – *m* in *climb*
  - a) French influence
  - b) word stress influence
  - c) spontaneous process
  - d) Latin influence
- 2) Account on the discrepancy between English spelling and pronunciation
  - a) French influence in ME period.
  - b) there were important sound changes which were not depicted in writing
  - c) the borrowings which came into the language tended to preserve their spelling
  - d) all metioned above
- 3) Define the usages of the personal pronoun *thou* in the history of English
  - a) it was more polite than *you*-form
  - b) *thou* was used by people of higher rank to those beneath them, in elevated poetic style
  - c) *thou* was used by people of lower rank or status to those above them and was the standard way for the upper classes to talk to each other
  - d) these two forms were used interchangeably
- 4) The choice between the past plural form and the past singular form of the verb *that* stayed in the national language depended on
  - a) the dialect
  - b) the phonetic changes
  - c) French influence
  - d) Latin influence
- 5) What is the phonological result of the Great Vowel Shift
  - a) it caused the appearance of a new system of diphthongs
  - b) long monophthongs increased in number
  - c) long monophthongs and diphthongs were contrasted as different phonemic systems
  - d) the phonemic opposition of open/close long vowels disappeared
- 6) Account on the appearance of the long vowels in the words *car*, *lord*, *ball*
  - a) quantitative changes of vowels
  - b) vocalization of liquids
  - c) the Great Vowel Shift
  - d) qualitative changes of vowels
- 7) What was the main reason for the spread of spelling and grammar norms in Early Modern English?

- a) the level of education
- b) the spread of printed books
- c) the expansion of reading public
- d) the efforts of the population

8) When did the phoneme [ŋ] appear

- a) Late Old English
- b) Middle English
- c) Early Modern English
- d) Modern English

9) According to the Great Vowel Shift the Middle English Vowel [i:] corresponded in Early Modern English

- a) [e:]
- b) [ai]
- c) [i]
- d) [o]

12) According to the Great Vowel Shift the Middle English Vowel [e:] corresponded in Early Modern English

- a) [i:]
- b) [ai]
- c) [u]
- d) [o]

10) Who introduced the idiomatic expression *brevity is the soul of wit* into English

- a) King James Bible
- b) W. Shakespeare
- c) W. Caxton
- d) Francis Bacon

11) Define the origin of the following borrowings *vase, scene, machine, grotesque, moustache, brigade, naive, class*

- a) French
- b) Latin
- c) Italian
- d) Portuguese

17) King James Bible was published in

- a) 1611
- b) 1711
- c) 1811
- d) 1911

18) The origin of the word-phrase *the apple of one's eye* is believed to be

13) What vowel phonemes did the Great Vowel Shift affect

- a) short monophthongs
- b) short diphthongs
- c) long monophthongs
- d) long diphthongs

14) Which ME form of the verb is archaic in Early Modern English?

- a) That of the 1st person singular
- b) That of the 2nd person singular
- c) That of the 3rd person singular
- d) That of the 3rd person plural

15) The Great Vowel Shift traditionally is thought to have happened

- a) between 1400-1700
- b) between 1500-1700
- c) between 1600-1800
- d) between 1500-1800

16) The first English printing press was established in

- a) 1476
- b) 1676
- c) 1876
- d) 1376

- a) King James Bible
- b) William Shakespeare
- c) John Wicliff
- d) John Bunyan

19) Define the origin of the following loan words *alphabet, catastrophe, archive*

- a) Latin
- b) Greek
- c) Italian
- d) French

20) What suffixes are believed to have been borrowed from Latin

- a) -less, -ing, -dom
- b) -ful, -ness, -er,
- c) -ly, -ship, -hood
- d) -ance, -ment, -ous

21) What is the etymology of the following words: tartan, kilt, dun, crag(rock)

- a) native lexemes

- b) French Lexemes
c) Celtic lexemes
d) Italian lexemes
- 22) What set of words consists only of the units borrowed from Spanish
a) embargo, tornado, cigar, potato
b) chain, chamber, tango, chaos
c) soprano, bass, umbrella, vanilla
d) school, die, tomato, leg
- 23) What set of words consists only of the units borrowed from Dutch
a) cobalt, quartz, smuggle, seminar
b) landscape, reef, yacht, boss, cruise
c) brandy, pizza, canoe
- d) cockroach, husband, poodle, leitmotiv
- 24) What are the dominant semantic fields of Italian borrowings in the history of English?
a) Architecture, military activity, medicine
b) culture, cookery, and Italian way of life
c) everyday life, medicine, national peculiarities
d) finance, military activity, cookery
- 25) What are the dominant reasons for Spanish borrowings in the history of English?
a) The great geographical discoveries, trade
b) Reformation movement in Europe
c) the age of Renaissance
d) the rise in the prestige of Spain

A Text for Phonetic, Lexical and Morphological Analysis

FROM THE TRAGEDY OF KING LEAR

Scene II.

The Earl of Gloucester's Castle.

Enter [Edmund the] Bastard solus, [with a letter].

*Edm. Thou, Nature, art my goddess; to thy law
My services are bound. Wherefore should I
Stand in the plague of custom, and permit
The curiosity of nations to deprive me,
For that I am some twelve or fourteen moonshines
Lag of a brother? Why bastard? wherefore base?
When my dimensions are as well compact,
My mind as generous, and my shape as true,
As honest madam's issue? Why brand they us
With base? with baseness? bastardy? base, base?
Who, in the lusty stealth of nature, take
More composition and fierce quality
Than doth, within a dull, stale, tired bed,
Go to th' creating a whole tribe of fops
Got 'tween asleep and wake? Well then,
Legitimate Edgar, I must have your land.
Our father's love is to the bastard Edmund
As to th' legitimate. Fine word-'legitimate'!
Well, my legitimate, if this letter speed,
And my invention thrive, Edmund the base
Shall top th' legitimate. I grow; I prosper.
Now, gods, stand up for bastards!*

Enter Gloucester

*Glou. Kent banish'd thus? and France in choler parted?
And the King gone to-night? subscrib'd his pow'r?
Confin'd to exhibition? All this done*

Upon the gad? Edmund, how now? What news?

Edm. So please your lordship, none.

[Puts up the letter.]

Glou. Why so earnestly seek you to put up that letter?

Edm. I know no news, my lord.

Glou. What paper were you reading?

Edm. Nothing, my lord.

Glou. No? What needed then that terrible dispatch of it into your pocket? The quality of nothing hath not such need to hide tself. Let's see. Come, if it be nothing, I shall not need spectacles.

Edm. I beseech you, sir, pardon me. It is a letter from my brother hat I have not all o'er-read; and for so much as I have perus'd, I find it not fit for your o'erlooking.

Glou. Give me the letter, sir.

Edm. I shall offend, either to detain or give it. The contents, as in part I understand them, are to blame.

Glou. Let's see, let's see!

Edm. I hope, for my brother's justification, he wrote this but as an essay or taste of my virtue.

Glou. (reads) 'This policy and reverence of age makes the world bitter to the best of our times; keeps our fortunes from us till our oldness cannot relish them. I begin to find an idle and fond bondage in the oppression of aged tyranny, who sways, not as it hath power, but as it is suffer'd. Come to me, that of this I may speak more. If our father would sleep till I wak'd him, you should enjoy half his revenue for ever, and live the beloved of your brother, 'EDGAR.'

RECOMMENDED LITERATURE:

Basic:

1. Андрушенко О.Ю. Вступ до германського мовознавства / О.Ю. Андрушенко. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – 176 с.
2. Бабенко О.В. Історія англійської мови / О.В. Бабенко. – К. : ВЦ НУБіП України, 2014. – 334 с.
3. Верба Л.Г. Історія англійської мови [посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів] / Л.Г. Верба. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 304 с.
4. Жлуктенко Ю. О. Вступ до германського мовознавства / Ю. О. Жлуктенко, Т.А. Яворська. – К : Вища школа, 1986. – 232 с.
5. Євченко В.В. Історія англійської мови / В.В. Євченко. – Вінниця, Нова книга, 2016. – 403 с.
6. Левицький В. В. Основи германістики / В.В. Левицький. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 527 с.
7. Потапенко С.І. Історія англійської мови у сучасній перспективі Посібник для студентів факультетів іноземних мов / С.І. Потапенко. – Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2010. – 85 с.
8. Barber Ch. The English Language. A Historical Introduction / Ch. Baber, J. Beal, Ph.Shaw. – Cambridge University Press. – 2009. – 306 p.
9. Baugh A. A History of the English Language / A. Baugh, T. Cable. - - London and New York : Routledge, 2002. – 447 p.
10. Blake N. F. A History of the English Language / N. F. Blake. – London : Macmillan Press LTD, 1996. – 382 p.
11. Crystal D. The English Language / D. Crystal. – Cambridge : Cambridge University Press, 1995. – 489 p.
12. Mugglestone L. The Oxford History of English Language / L. Mugglestone. – Oxford University Press. – 2006. – 485 p.
13. Singh I. The History of English / I. Singh. – Hodder Education, 2005. – 226 p.
14. Smith J. Essentials of Early English / J. Smith . – London and New York : Routledge, 1999 . – 251 p.
15. The Cambridge History of the English Language /ed. by R. Hogg. – Vol. – I. – Cambridge : Cambridge University Press, 2006. – 558 p. .
16. Yevchenko V. V. History of the English Language / V.V. Yevchenko. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 403 с.

Additional:

1. Chamonikolasová J. A Concise History of English / J. Chamonikolasová. – Brno: Masarykova univerzita, 2014. – 95 p.
2. Claridge C. Developments in English Historical Morpho-Syntax / C. Claridge, B. Bös. – John Benjamins Publishing Company, 2019. – 320 p. – (Current Issues in Linguistic Theory).
3. Crystal D. Making Sense: The Glamorous Story of English Grammar / D. Crystal. – Oxford University Press, 2017. – 301 p.
4. Crystal D. Sounds Appealing: The Passionate Story of English Pronunciation / D. Crystal. – Profile Books Ltd, 2018. – 199 p.
5. Crystal David. Words in Time and Place: Exploring Language Through the Historical Thesaurus of the Oxford English Dictionary // D. Crystal. – Oxford University Press, 2014. – 304 p.
6. Van Gelderen E. A History of the English Language / E. van Gelderen. [Revised edition]. – John Benjamins, 2014. – 338 p.

7. Tagliamonte Sali A. *Roots of English: Exploring the History of Dialects* / A. S. Tagliamonte. – Cambridge University Press, 2013. — 199 p.
8. *The Cambridge Grammar of the English Language*. – Cambridge : Cambridge University Press, 2002. – 1842 p.
9. *The Cambridge History of the English Language* / ed by R. Lass. – Vol. III. – Cambridge : Cambridge University Press, 1999. – 771 p.
10. *The Cambridge History of the English Language* /ed. by N. Blake – Vol. – II. – Cambridge : Cambridge University Press, 2001. – 703 p.
11. Minkova Donka. *A Historical Phonology of English* / Edinburgh University Press, 2014. – 440 p.
12. Los B. *A Historical Syntax of English* / B. Los. – Edinburgh University Press, 2015. – 305 p.
13. Kazmierski K. *Vowel-Shifting in the English Language An Evolutionary Account* / K. Kazmierski. – Cambridge: De Gruyter Mouton, 2015. – 222 p.
14. Johnson K. *The History of Early English* EPUB Routledge, 2016. – 303 p.

Electronic resources:

1. <http://www.utexas.edu/cola/centers/lrc/> Linguistics Research Center,
2. <http://www.ielanguages.com/>
3. <http://linguistlist.org/>
4. <http://ebbs.english.vt.edu/hel/hel.html>
5. <http://www.sil.org/linguistics/resources.html>
6. <http://www.ieed.nl/>
7. <http://www.etymonline.com/>

HISTORY OF ENGLISH EXAM QUESTIONS

1. Language Change: Types and Reasons. Synchronic and Diachronic Approaches to the Study of the Language.
2. General Characteristics of East Germanic Languages
3. General Characteristics of North Germanic Languages
4. General Characteristics of West Germanic Languages
5. Old Germanic Languages and Old Germanic Tribes
6. The Comparative-Historical Method
7. The Spread of Indo-European Languages (Main Theories).
8. The Period of Great Migrations.
9. East Germanic Written Records (Ulfila's Bible).
10. North Germanic Written Records (Elder and Younger Eddas, Skaldic Poetry).
11. West Germanic Written Records (Song of Hildebrand, Beowulf, Ecclesiastical History of the English People by Vulnerable Bede).
12. Grimm's Law
13. Exceptions to Grimm's Law
14. Vowel Correspondences in Indo-European and Common Germanic
15. Germanic Ablaut
16. Indo-European and Common Germanic Vocabulary
17. Historical and Morphological Periodization of the English Language
18. Theories, Explaining First Consonant Shift
19. Peculiar Features of Old Germanic Grammar (Noun, Weak and Strong Verb System, Adjective).
20. The Languages in England before English
21. Historical Background of the Old English Period.
22. Scandinavian Invasions. The Territory of the Danelaw.
23. General Characteristics of the Old English Dialects.
24. Old English Written Records.
25. The Main Qualitative and Changes of the Old English Phonemes. Breaking. Mutation. Diphthongization.
26. The Main Changes of Old English Consonants.
27. The Period of Heptarchy in the History of English.
28. Old English Poetry. Beowulf.
29. Old English Prose. The Anglo-Saxon Chronicle.
30. Old English Prose. Bede's Ecclesiastical History
31. Old English Nominal Parts of Speech. The Noun.
32. Old English Nominal Parts of Speech. The Pronoun.
33. Old English Nominal Parts of Speech. The Adjective.
34. Old English Verb System. The Main Grammatical Categories.
35. Old English Verb System. The Morphological Classification of Old English Verb.
36. Etymological Characteristics of Old English Vocabulary. Celtic Borrowings
37. Etymological Characteristics of Old English Vocabulary. Latin and Scandinavian Borrowings.
38. Stylistic Characteristics of Old English Vocabulary. Kennings.
39. Latin borrowings in English
40. Common Indo-European Words in the English Word Stock.
41. Common Germanic Words in the English Word Stock.
42. Economic and Social Conditions in the XIth – XIIth Centuries.
43. The Existence of Middle English Dialects. The Rise of the London Dialect.
44. Quantitative Vowel Changes in Middle English.

45. Qualitative Vowel Changes in Middle English.
46. The Main Changes in the Middle English Consonant System.
47. The Story of the Norman Invasion and Its Consequences.
48. Middle English Written Records in Different Dialects.
49. The Rival of English in the Course of the 13th-14th Centuries.
50. The Translation of the Bible by John Wycliff.
51. Changes in Middle English Grammar (The Noun)
52. Changes in Middle English Grammar (The Verb)
53. Middle English Vocabulary. French and Latin Borrowing.
54. Middle English Vocabulary. Etymological Doublets. Borrowings from Other Languages
55. Word-formation in Middle English
56. Loans in Middle English
57. Early Modern English Phonology. The Great Vowel Shift.
58. Evolution of Consonants in Early New English.
59. The Development of Orthography in Early Modern English.
60. Peculiarities of Early Modern English Grammar (The Emergence of New Grammatical Forms).
61. The Historical Background of the Early Modern English Period (Renaissance, Establishment of Anglican Church)
62. Act of Union between England, Wales and Scotland.
63. The Influence of the Introduction of Printing on the Formation of the National Language
64. The Flourishing of Early Modern English (The Linguistic Legacy of William Shakespeare)
65. The Flourishing of Early Modern English (King James Bible)
66. Early Modern English Vocabulary (Borrowings from French and Latin)
67. Early Modern English Vocabulary (Borrowings from Other Languages (Greek, Italian, Spanish, Dutch).
68. Word Formation in Early Modern English.
69. Appearance of First Dictionaries and Grammars (Samual Johnson's Dictionary)
70. The Overview of the Main Early Modern English Authors (Fransis Bacon, Queen Elizabeth I, John Webster, John Bunyan)
71. The Overview of the Main Early Modern English Authors (Thomas Kyd, John Milton, Aphra Behn, Samual Pepys)
72. Regional Variation of English. Accent and Dialect. The Cockney Dialect.
73. American and British English. Phonetical, Grammatical and Lexical Differences.
74. Canadian English.
75. Australian and New Zealand English
76. Pidgin and Creole Characteristics
77. Received Pronunciation and regional dialects of the British Isles
78. General American and regional dialects in the USA
79. Indian English
80. The Development of Pronominal Parts of Speech in the History of English (The Noun, the Article)
81. The Development of Pronominal Parts of Speech in the History of English (The Pronoun, the Adjective)
82. The Development of the Verb System (Grammatical Categories)
83. The Development of Non-Finite Forms of the Verb in the History of English
84. The Development of Syntactic Structure of the Language in the History of English.
85. The Appearance of the Auxiliary "Do"
86. The Main Features of Old English Syntax

TESTS FOR SELF-CHECK

Choose the correct answer:

The epic poem “Beowulf” was originally written in:

- 1) Northumbrian dialect
- 2) Old Saxon dialect
- 3) Mercian dialect
- 4) Kentish dialect

Who was the first to give a systematic account for consonants correspondence in IE and CG:

- 1) R. Rask
- 2) F. Bopp
- 3) J. Grimm
- 4) H. Sweet

The first consonant shift affected:

- 1) Sonorants
- 2) Fricatives
- 3) Plosives
- 4) Vowels

The most vivid instantiations of Verner's Law can be found in:

- 1) the noun declensions
- 2) the four forms of the verb
- 3) the degrees of comparison of OE adjectives
- 4) the opposition singular - plural of OE nouns

Before Anglo-Saxons came to the British Isles, the native population spoke:

- 1) Celtic
- 2) Latin
- 3) Scandinavian
- 4) Gothic

Account for consonant change in OE word cild - child:

- 1) palatalisation
- 2) voicing
- 3) hardening
- 4) devoicing

Define the nature of the process in OE word scæl - seal

- 1) palatal mutation
- 2) palatal diphthongization
- 3) breaking
- 4) back mutation

Explain the differences in the forms of the verb to be : was - were

- 1) act of assimilation
- 2) law of rhotacism
- 3) Great Vowel shift
- 4) First Consonant Shift

The degrees of comparison of OE adjectives could be formed by the help of:

- 1) suffixation
- 2) suffixation plus vowel interchange
- 3) suppletion
- 4) all mentioned above

Attributive clauses could be joined with the help of:

- 1) relative pronouns
- 2) indeclinable particle þe
- 3) personal pronoun
- 4) indeclinable particle þe and/or personal pronoun

The most productive way of word building in OE was:

- 1) prefixation
- 2) suffixation
- 3) vowel interchange
- 4) word composition

What mood was used to represent reported speech and in many embedded clauses:

- 1) indicative
- 2) subjunctive
- 3) imperative
- 4) all mentioned above

Account for the different place of accentuation of ModE object - to object:

- 1) the first root syllable was stressed in all words
- 2) the first syllable of the word was stressed in all words
- 3) only nouns prefixes could be stressed, verbs were not
- 4) the first syllable had the main stress, the root syllable had the secondary

The presence of which sounds caused the process of breaking:

- 1) I, j
- 2) sk, k
- 3) h, r, l
- 4) h

The definite article developed from:

- 1) personal pronoun
- 2) interrogative pronoun
- 3) demonstrative pronoun
- 4) relative pronoun

The majority of OE personal pronoun originally came from:

- 1) Celtic
- 2) Latin
- 3) Indo-European
- 4) Proto Germanic

Define the phonological essence of breaking:

- 1) emergence of long vowels

- 2) emergence of short vowels
- 3) emergence of long diphthongs
- 4) emergence of short diphthongs

Afrikaans, Yiddish and Dutch are the part of:

- 1) West Germanic group
- 2) East Germanic group
- 3) South Germanic group
- 4) North Germanic group

Define the origin of the following words bishop, candle, clerk:

- 1) Indo-European
- 2) Celtic
- 3) Latin
- 4) Common Germanic

OE word order can be defined as:

- 1) free
- 2) relatively free
- 3) fixed
- 4) relatively fixed

The peculiarity of OE subordinate clause was:

- 1) the omission of subject
- 2) the final position of finite verb
- 3) the second position of finite form of the verb
- 4) the omission of predicate

After the Norman Conquest:

- 1) all Middle English dialects disappeared
- 2) French became the official language of the country
- 3) Latin was introduced as the language of the Court
- 4) Greek became the language of Science at the universities

In Early Medieval England French was spoken:

- 1) by all the population of the country
- 2) by all feudal classes of the society
- 3) by the low clergy
- 4) only at the Royal Court

All Early Middle English dialects were equal in status and none enjoyed any privilege before the others because:

- 1) French was the official language of the country
- 2) a period of bilingualism lasted for two centuries
- 3) there was a rise in the literacy activity
- 4) the country was divided in territories

In the Middle English period spelling systems were different from locality to locality because:

- 1) no spelling norm existed
- 2) there was a literacy standard in each of the dialects

- 3) people were not educated
- 4) people preferred to write in their own dialects

The use of English by ruling classes was largely encouraged by:

- 1) many cases of intermarriages
- 2) the wish of the feudal lords to integrate into the English speaking society
- 3) the King's writ
- 4) loss of the English land possessions on the continent

G. Chaucer wrote his "Canterbury Tales" in:

- 1) the Scottish dialect
- 2) the London dialect
- 3) the West-Saxon dialect
- 4) in the literary norm of the English National language

French of the Normans in England developed into Anglo-Norman because:

- 1) the Normans kept their own language traditions
- 2) the Normans wished to integrate into the English society
- 3) Norman French became isolated from Continental French
- 4) French was not taught at schools

French of the Normans in England developed into Anglo-Norman because:

- 1) the Normans kept their own language traditions
- 2) the Normans wished to integrate into the English society
- 3) Norman French became isolated from Continental French
- 4) French was not taught at schools

The London dialect arose:

- 1) at the end of the Middle English period
- 2) in the 13th century
- 3) in the 14th century
- 4) after the One Hundred Years war

The dialectal basis of the National English language was:

- 1) the Kentish dialect
- 2) the Scottish dialect
- 3) the London dialect
- 4) the West Midland dialect

The printing in England was introduced by:

- 1) W. Shakespeare
- 2) Oliver Cromwell
- 3) Geoffrey Chaucer
- 4) W. Caxton

Many innovations in Middle English spelling system can be accounted for by

- 1) Scandinavian influence
- 2) introduction of printing
- 3) influence of the French scribal tradition
- 4) introduction of Christianity

The London dialect, which was a complex formation, was in the main:

- 1) the Southern dialects
- 2) the East Midland dialects
- 3) the Northern dialects
- 4) the Kentish dialect with Northern orientation

The London dialect of the 13th century was mainly the mixture of:

- 1) Midland and Southern form
- 2) Midland and Northern forms
- 3) West Midland and Kentish form
- 4) East Midland and West Midland forms

In the 14-16th centuries, with the development of the national language, in the London dialect there was an increase of:

- 1) the Southern dialectal elements
- 2) the Northern dialectal elements
- 3) the East-Midland dialectal elements
- 4) the Kentish dialectal elements

The London literary dialect gradually spread all over the country in:

- 1) the 13th century
- 2) the 14th century
- 3) the 15th century
- 4) the 16th century

In the 15-16th centuries the spread of spelling and grammatical forms was favoured by:

- 1) the level of the school education
- 2) the spread of printed books
- 3) the conscious efforts of the population
- 4) the rise in literary activity

The social criterion in evaluation of the local dialects was introduced:

- 1) in the 17th century
- 2) at the end of the Middle English period
- 3) in the 16th century
- 4) after the rise of the London dialect

The recognition of the setting of the language norms appeared:

- 1) at the end of the Middle English period
- 2) in the 16th century
- 3) in the 17th century
- 4) in the 18th century

The language which was a serious rival to English in the 16th century was:

- 1) Greek
- 2) Celtic
- 3) Latin
- 4) French